

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 159/24

Luksemburgā, 2024. gada 4. oktobrī

Tiesas spriedums lietā C-21/23 | *Lindenapotheke*

Personas datu aizsardzības regula: dalībvalstis drīkst paredzēt iespēju personas datu aizsardzības normu varbūtējā pārkāpēja konkurentiem par šo pārkāpumu celt prasību tiesā kā par aizliegtu negodīgu komercpraksi

Zāļu, kuru tirdzniecība ir atļauta tikai aptiekās, pārdošanai tiešsaistē ir vajadzīga klienta nepārprotama piekrišana viņa datu apstrādei pat tad, ja šīm zālēm nav vajadzīga recepte

Vācijas Federālā augstākā tiesa, kurai jāizšķir strīds starp diviem konkurējošiem farmaceitiem, lūdz Tiesu interpretēt Personas datu aizsardzības regulu (VDAR). Tiesa konstatē, ka VDAR nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kas ļauj personas datu aizsardzības normu varbūtējā pārkāpēja konkurentiem vērsties par šo pārkāpumu tiesā kā par aizliegtu negodīgu komercpraksi. Šāda tiesiskās aizsardzības iespēja konkurentiem papildina ieviešanās pilnvaras, kas ir uzraudzības iestādēm, kurām jāuzrauga un jānodrošina VDAR piemērošana, kā arī šajā regulā paredzētās datu subjektu pārsūdzības iespējas.

Turklāt tā nospriež, ka veselības dati VDAR izpratnē ir informācija, ko klienti snieguši, tiešsaistē pasūtot zāles, kuru tirdzniecība ir atļauta tikai aptiekās, pat ja to pārdošanai nav vajadzīga ārsta recepte. Tādēļ pārdevējam precīzi, pilnīgi un viegli saprotamā veidā jāinformē šie klienti par šo datu apstrādes īpašajām iezīmēm un konkrētajiem nolūkiem un jālūdz tiem nepārprotama piekrišana šādai apstrādei.

Vācijas Federatīvajai tiesai jāizšķir strīds starp diviem Vācijas farmaceitiem. Aptiekas *Lindenapotheke* īpašnieks kopš 2017. gada platformā *Amazon* tirgo zāles, kuru tirdzniecība ir atļauta tikai aptiekās. Klientiem, pasūtot šīs zāles tiešsaistē, jāsniedz vairākas ziņas.

Pamatojoties uz Vācijas tiesisko regulējumu negodīgas komercprakses jomā, kāds konkurējošs farmaceits lūdza Vācijas tiesu likt *Lindenapotheke* īpašniekam pārtraukt šo darbību, kamēr netiek garantēts, ka klienti var dot iepriekšēju piekrišanu veselības datu apstrādei. Lietu pirmajā un otrajā instancē izskatījušās tiesas atzina šādu tirdzniecību par negodīgu un nelikumīgu komercpraksi tāpēc, ka tā ir pretrunā Personas datu aizsardzības regulai (VDAR) ¹. Proti, šādas pārdošanas gaitā tiek veikta tāda veselības datu apstrāde, kas ir aizliegta saskaņā ar šo regulu, jo klienti, kas iegādājas zāles, nav devuši nepārprotamu piekrišanu šādai apstrādei.

Vācijas Federālā augstākā tiesa jautā, vai valsts tiesību akti, kas ļauj konkurentam vērsties tiesā pret varbūtējo VDAR pārkāpumu izdarītāju, pamatojoties uz negodīgas komercprakses aizliegumu, atbilst šai regulai. Proti, saskaņā ar VDAR principā valsts uzraudzības iestāžu ziņā ir uzraudzīt šīs regulas piemērošanu, savukārt datu subjektu (šajā gadījumā klientu) ziņā ir aizstāvēt savas tiesības. Vācijas tiesa vēlētos arī noskaidrot, vai informācija, kas sniegta, tiešsaistē pērkot zāles, kuru tirdzniecība ir atļauta tikai aptiekās, ir veselības dati VDAR izpratnē pat tad, ja šīm zālēm nav vajadzīga ārsta recepte. Tāpēc tā vērsās Tiesā.

Tiesa atbild, pirmām kārtām, ka **VDAR nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā** papildus tiesībām un pilnvarām, kas ar VDAR ir piešķirtas valsts uzraudzības iestādēm, datu subjektiem un apvienībām, kuras pārstāv šīs personas, **ir ļauts** arī personas datu aizsardzības normu varbūtējā pārkāpēja **konkurentiem šīs regulas**

pārkāpumu dēļ celt pret viņu prasību tiesā, pamatojoties uz negodīgas komercprakses aizliegumu. Gluži pretēji, **tas neapstrīdami palīdz stiprināt datu subjektu tiesības** un nodrošināt tiem augstu aizsardzības līmeni. Turklāt tas var izrādīties **īpaši efektīvi**, jo tādējādi **varētu novērst daudzus VDAR pārkāpumus.**

Otrām kārtām, Tiesa uzskata, ka **informācija, ko klienti sniedz** (piemēram, viņu personvārds, piegādes adrese un zāļu individualizēšanai nepieciešamā informācija), **tiešsaistē pasūtīt zāles, kuru tirdzniecība ir atļauta tikai aptiekās, pat ja to pārdošanai nav vajadzīga ārsta recepte, ir veselības dati VDAR izpratnē.**

Proti, šie dati **ar intelektuālas sasaistīšanas vai dedukcijas darbības palīdzību var atklāt informāciju par identificētas vai identificējamās fiziskas personas veselības stāvokli**, jo ir konstatēta saikne starp šo personu un zālēm, to terapeitiskajām indikācijām vai pielietojumu neatkarīgi no tā, vai šī informācija attiecas uz klientu vai jebkuru citu personu, kuras vajadzībām tas veic pasūtījumu. Tādējādi nav nozīmes apstāklim, ka bezrecepšu zāļu gadījumā ir tikai zināma varbūtība, nevis absolūti droši zināms, ka šīs zāles ir paredzētas klientiem, kuri tās ir pasūtījuši. **Veikt nošķiršanu atkarībā no zāļu veida** un no tā, vai to tirdzniecībai ir vai nav vajadzīga ārsta recepte, būtu **pretrunā VDAR augsta līmeņa aizsardzības mērķim.** Tādēļ pārdevējam precīzi, pilnīgi un viegli saprotamā veidā jāinformē šie klienti par minēto datu apstrādes īpašajām iezīmēm un nolūkiem un jālūdz tiem nepārprotama **viņu piekrišana** šādai apstrādei.

PIEZĪME. Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu dalībvalstu tiesas lietas iztiesāšanas gaitā var uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Pašu pamatlietu Tiesa neiztiesā, taču valsts tiesai tā ir jāatrisina atbilstīgi Tiesas nolēmumam. Šis nolēmums ir vienlīdz saistošs arī citām dalībvalstu tiesām, ja tām jāatrisina līdzīga problēma.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Sprieduma pilnteksts un rezumējums \(ja tāds ir\)](#) tiek publicēti CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Stefaan van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106.

Palieciet ar mums!

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes [Regula \(ES\) 2016/679](#) (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti.